

Poznań, dnia 28 maja 2021 r.

WK-0911/ 64 /2020

*Robert Kieruzal*  
*31.05.2021*

Pan  
Robert Kieruzal  
Starosta Kępiński



### Wystąpienie pokontrolne

Działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2137) informuję o wynikach kompleksowej kontroli gospodarki finansowej obejmującej rok budżetowy 2019, a w miarę potrzeb także inne lata.

Wyniki kontroli wykazały nieprawidłowości i uchybienia opisane w protokole, podpisanym w dniu 29 marca 2021r., spowodowane nieprzestrzeganiem obowiązujących przepisów prawa, a mianowicie:

#### I.

1. W zakresie prowadzonych w 2019 r. ksiąg rachunkowych i ewidencji księgowej stwierdzono nieprawidłowości naruszające przepisy ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2018 r. poz. 395 ze zm., a od dnia 22.02.2019 r. Dz. U. z 2019 r. poz. 351 ze zm.) oraz rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1911 ze zm. ), a mianowicie:

1) Stwierdzono przypadek nie przyjęcia na stan środków trwałych konto 011 (do czasu zakończenia kontroli) nakładów poniesionych na inwestycję pn. „Przebudowa drogi powiatowej nr 5677P na odcinku Myjomice – Kierzno” na łączną kwotę 6.820.772,00zł, pomimo że protokół odbioru powyższych robót został sporządzony w dniu 5.05.2020 r. Z wyjaśnienia Zastępcy Głównego Księgowego wynika, że „zakończona inwestycja nie została ujęta w ewidencji środków trwałych, ponieważ tut. Wydział Budżetu i Finansów nie otrzymał stosownych dokumentów – dowodu OT od pracownika z wydziału merytorycznego - Wydziału Zarządzania Projektami i Promocji Powiatu, któremu powierzono rozliczenie zadania”.

Powyższe działanie naruszało przepisy art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości, w związku z §26 ust. 2 rozporządzenia.

2) W zakresie ewidencji w księgach jednostki dochodów z mienia Skarbu Państwa stwierdzono, że:

a) nie prowadzono ewidencji szczegółowej wg podziałek klasyfikacji budżetowej do konta 132 „Rachunek bieżący dla dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych JST” służącego do ewidencji dochodów wpływających na wyodrębniony rachunek bankowy, czym naruszono zasady funkcjonowania tego konta określone w zakładowym planie kont stanowiącym załącznik nr 2 do zarządzenia Starosty Kępińskiego nr 5/2018 z dnia 5 lutego 2018 r. oraz przepis § 21 pkt 1 rozporządzenia jak również było niezgodne z opisem do konta 130 „Rachunek bieżący jednostki” wskazanym w załączniku nr 3 do rozporządzenia (wyodrębnienie w zakładowym planie kont konta 132 wynikało de facto z podziału konta 130 wskazanego w załączniku nr 3 do rozporządzenia).

b) przypis należności z tytułu opłaty przekształceniowej księgowano na koncie 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” w wysokości wpłaty na rachunek bankowy zamiast na podstawie dokumentu źródłowego, przy czym część wpłat należnych za 2019 r., wniesionych w 2020 r., zaksięgowano jako należności 2020r.; wskutek przyjętego sposobu księgowania ewidencja konta analitycznego 221-700-70005-0760-SP według stanu na 31.12.2019 r. nie wykazywała salda należności ani nadpłat.

Ponadto nie ujmowano na koncie 226 „Długoterminowe należności budżetowe” przypisu należności długoterminowych z tytułu opłaty przekształceniowej należnej w latach przyszłych w przypadku wnoszenia powyższej opłaty przez okres 20 lat.

Powyższe działanie naruszało przepisy art. 20 ust. 1 i art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości jak również zasady funkcjonowania ww. kont wskazane w załączniku nr 3 do rozporządzenia.

c) w ewidencji szczegółowej prowadzonej do konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” w zakresie rozrachunków z najemcą, z którym rozwiązano umowę najmu lokalu mieszkalnego z dniem 30.09.2019 r., dokonany przypis został zawyżony o 679,53 zł (tzn. o czynsz za 3 miesiące), wskutek tego ewidencja konta szczegółowego jak również konta syntetycznego wykazywała na dzień 31.12.2019 r. saldo należności niezgodne ze stanem rzeczywistym rozrachunków.

Powyższe naruszyło przepisy art. 24 ust. 2 ustawy oraz zasady funkcjonowania konta 221 wskazane w załączniku nr 3 do rozporządzenia.

2. W zakresie stosowania przepisów rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1393, ze zm.), w odniesieniu do sprawozdania Rb-ST o stanie środków na rachunkach bankowych jednostki samorządu terytorialnego za okres sprawozdawczy: na koniec 2019r., w zakresie korekty nr 1 sporządzonej w dniu 10.06.2020 r. stwierdzono, że:

1) w pozycji stan środków na rachunku budżetu jednostki samorządu terytorialnego wykazano kwotę 15.712.813,61 zł, pomimo że z ewidencji księgowej konta 133 „Rachunek budżetu” i dowodów bankowych stan środków na rachunku budżetu na dzień 31.12.2019 r. wynosił 15.657.812,55 zł co daje różnicę w kwocie 55.001,06 zł,

2) w pozycji stan środków na rachunku wydatków niewygasających wykazano kwotę 507.000,35 zł, pomimo że z ewidencji księgowej konta 135 „Rachunek środków na niewygasające wydatki” i dowodów bankowych stan środków na rachunku środków na niewygasające wydatki na dzień 31.12.2019 r. wynosił 562.001,41 zł co daje różnicę w kwocie (-) 55.001,06 zł.

Stanowiło to naruszenie § 9 ust. 1 i 2 rozporządzenia oraz § 22 załącznika nr 36 do rozporządzenia.

3. W zakresie stosowania przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1773), w odniesieniu do sprawozdania jednostkowego Starostwa Powiatowego w Kępnie Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych sporządzonego według stanu na koniec IV kwartału 2019 r. (korekta nr 1 z dnia 19.02.2019r.) stwierdzono, że:

1) w wierszu N3.2 „depozyty na żądanie” wykazano kwotę 5.529.643,00 zł, która wynikała z sald Wn kont: 133 – „Rachunek budżetu”, 135 – „Rachunek środków na niewygasające wydatki”, 130 – „Rachunek bieżący Starostwa Powiatowego dla dochodów i wydatków”, 132 – „Rachunek bieżący dla dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych JST” pomniejszonych o lokaty oraz o dochody realizowane na rzecz skarbu państwa uzyskane w roku 2019 i przekazane do Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu w roku 2020. Z ustaleń kontroli wynika, że wykazana kwota depozytów na żądanie została:

a) zawyżona o:

- 2.188.746,00 zł tytułem dotacji i subwencji przekazanych w grudniu roku 2019 z przeznaczeniem na styczeń roku 2020 (powyższa kwota wynika z ewidencji księgowej konta 909 – „Rozliczenia międzyokresowe”),
- 3.302,57 zł tytułem środków, które w wyniku rozliczeń Powiat zobowiązany był zwrócić w styczniu 2020 roku (powyższa kwota wynika m.in. z ewidencji księgowej konta 224 – „Rozrachunki budżetu”).

b) zaniżona o kwotę 520.241,69 zł dotyczącą dochodów roku 2019 z tytułu udziału Powiatu we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych oraz udziału Powiatu we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych, które wpłynęły na rachunek budżetu w roku 2020 (powyższa kwota wynika z ewidencji księgowej konta 224 – „Rozrachunki budżetu”).

2) w wierszu N4.2 należności wymagalne pozostałe wykazano kwotę 242.428,85 zł, która była zawyżona o 120.786,00 zł, tzn. o kwotę należności spornych.

Powyższe naruszyło przepisy §4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia w związku z § 13 ust. 1 pkt 4 i 5 załącznika nr 9 do rozporządzenia.

4. Kontrola wykazała, iż Starosta Kępiński, nałożył kary pieniężne, decyzjami wydanymi na podstawie art. 92a ust. 1 i art. 93 ust. 1 ustawy z dnia 6 września 2001r. o transporcie drogowym (Dz. U. z 2019 r. poz. 58, a od dnia 06.11.2019 r. Dz. U. z 2019 r. poz. 2140 ze zm.) na podmioty posiadające zaświadczenia:

- na przewozy drogowe na własne potrzeby – 10 podmiotów,
- na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego osób – 2 podmioty,
- na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego rzeczy – 2 podmioty.

Zgodnie z art. 94 ustawy o transporcie drogowym kara pieniężna stanowi dochód budżetu państwa.

Do dnia kontroli nie przekazano do budżetu państwa wpływów z tytułu kar na łączną kwotę 12.800,00 zł i odsetek na kwotę 291,82 zł, jakie w latach 2016, 2019 i 2020 wpłynęły na rachunek dochodów Starostwa.

Nieprzekazanie do budżetu państwa wpływów z tytułu kar i odsetek naruszyło art. 255 ust. 1, 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 ze zm., a od dnia 10.05.2019r. Dz. U. z 2019 r. poz. 869 ze zm.).

5. Kontrola terminowości przekazania w 2019 roku składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne i Fundusz Pracy, wykazała że zapłaty składek ZUS za miesiąc styczeń dokonano w dniu 6 lutego 2019 r. tj. z naruszeniem terminu określonego w art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2017r. poz. 1778, a od dnia 18.02.2019 r. Dz. U. z 2019 r., poz. 300 ze zm.), zgodnie z którym składki za dany miesiąc winny być opłacone przez płatnika składek nie później niż do 5 dnia następnego miesiąca. Z tytułu w/w nieterminowych płatności składek ZUS zapłacono odsetki w kwocie 25,00 zł.
6. Kontrola wydatków bieżących z tytułu kosztów podróży służbowych pracowników wykazała, że w związku z wyjazdem służbowym do miasta partnerskiego poza granice kraju do miejscowości Aurich w Niemczech na podstawie wystawionych poleceń wyjazdu służbowego nr 175/2019, BR7/2019, BR6/2019 Wicestarosta Powiatu Kępińskiego, Radny Powiatu Kępińskiego oraz Członek Zarządu nie otrzymali zaliczki w walucie obcej bądź polskiej na niezbędne koszty podróży zagranicznej. Podróż służbowa trwała od godz.7.30 dnia 27.11.2019 r. do godz. 1:30 dnia 30.11.2019r. Do rozliczenia przyjęto kurs euro wg NBP Tabela 229/A/NBP/2019 z dnia 27.11.2019r. Powyższe naruszyło przepisy § 20 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (Dz.U.2013 poz.167).
7. W zakresie stosowania przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1986 ze zm., a od dnia 27.09.2019r. Dz. U. z 2019 r. poz. 1843 ze zm.) skontrolowano:
  - 1) Postępowanie na udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego pn: „Przebudowa drogi powiatowej nr 5677P na odcinku Myjomice – Kierzno w gminie Kępno”, o wartości w kwocie 4.751.139,15 zł, co stanowiło równowartość kwoty 1.101.917,84 euro. Postępowanie o udzieleniu zamówienia publicznego wszczęto na podstawie ogłoszenia o zamówieniu opublikowanym w Biuletynie Zamówień Publicznych w dniu 09.04.2019r. pod numerem 535512-N-2019 a zakończono zawarciem umowy w dniu 02.05.2019 r. z Przedsiębiorstwem Drogowo – Mostowym S.A. w Kępnie, na wykonanie ww. zadania za wynagrodzeniem zgodnie ze złożoną ofertą przetargową w kwocie: 6.407.422,12 zł z podatkiem VAT. Na ww. zadanie Zamawiający zawarł z Wykonawcą pięć aneksów:
    - a) Aneks Nr 1 z dnia 28.09.2019r. w którym strony postanowiły w § 1 po ust.1 wprowadzić ust. 1a w brzmieniu: „1a. Zamawiający zleca a Wykonawca przyjmuje do wykonania roboty dodatkowe obejmujące ułożenie krawężnika na odcinku km 0+980 do km 2+017, kanalizacja deszczowa km 0+980 do km 2+017, których szczegółowy zakres wynika z Protokołu konieczności nr 1 z dnia 13.08.2019r. oraz zmiana nawierzchni chodnika z kostki betonowej na nawierzchnię bitumiczną, których

szczegółowy zakres wynika z protokołu konieczności Nr 2 z dnia 13.08.2019r. stanowiących załącznik nr 6 do umowy”

„W § 10 po ust. 1 wprowadzić ust. 1a w brzmieniu: „1a Wynagrodzenie kosztorysowe za roboty o których mowa w § 1 ust. 1a wynosi 87.496,02zł brutto. Obliczenie: 162.694,70zł – 75.198,68zł = 87.496,02zł. Rozliczenie robót dodatkowych nastąpi fakturą na podstawie protokołu odbioru na analogicznych zasadach jak odbiór robót wynikających z umowy”

b) Aneks nr 2 z dnia 10.10.2019r. w którym strony postanowiły w § 1 po ust.1a wprowadzić ust. 1b w brzmieniu: „ 1a. Zamawiający zleca a Wykonawca przyjmuje do wykonania roboty dodatkowe obejmujące: konieczność wykonania dodatkowego przepustu do odprowadzenia wody z drogi Myjomice – Kierzno do istniejącego rowu przy drodze Krążkowy – Mikorzyn z dnia 09.10.2019r. stanowiących załącznik do umowy nr 7”.

„W § 10 po ust. 1a wprowadzić ust. 1a w brzmieniu: „ 1b Wynagrodzenie kosztorysowe za roboty o których mowa w § 10 ust. 1b wynosi 14.976,36 zł brutto. Rozliczenie robót dodatkowych nastąpi fakturą na podstawie protokołu odbioru na analogicznych zasadach jak odbiór robót wynikających z umowy”

c) Aneks nr 3 z dnia 26.11.2019r. w którym strony postanowiły w § 1 po ust.1b wprowadzić ust. 1c w brzmieniu: „ 1c. Zamawiający zleca a Wykonawca przyjmuje do wykonania roboty dodatkowe obejmujące: konieczność wykonania odcinka chodnika, zmiana lokalizacji przejścia dla pieszych, umocnienie dna rowu, montaż znaku drogowego, przedłużenie przepustu pod chodnikiem, których szczegółowy zakres wynika z Protokołu konieczności nr 4 z dnia 12.11.2019r. oraz rezygnacja z przebudowy zjazdu indywidualnego ST. P km 0+679,23, których szczegółowy zakres wynika z Protokołu konieczności nr 5 z dnia 12.11.2019r. stanowiących załącznik nr 8 do umowy”.

„W § 10 po ust. 1b wprowadzić się ust. 1c w brzmieniu: „ 1c Wynagrodzenie kosztorysowe za roboty o których mowa w § 10 ust. 1c wynosi 54.639,74zł brutto. Rozliczenie robót dodatkowych nastąpi fakturą na podstawie protokołu odbioru na analogicznych zasadach jak odbiór robót wynikających z umowy”

d) Aneks nr 4 z dnia 22.05.2019r. w którym strony postanowiły w § 1 po ust. 1c wprowadzić ust. 1d w brzmieniu: „1d. Zamawiający zleca a Wykonawca przyjmuje do wykonania roboty dodatkowe obejmujące: uzupełnienie oznakowania poziomego i pionowego oraz montażu znaku drogowego aktywnego, których szczegółowy zakres wynika z Protokołu konieczności nr 7 z dnia 05.12.2019r. oraz wykonanie remontu istniejących zjazdów indywidualnych i publicznych po stronie lewej, których szczegółowy zakres wynika z Protokołu konieczności nr 8 z dnia 05.12.2019 roku oraz rezygnacja z przebudowy zjazdu indywidualnego str. P w km 0+638,41 i 2+403,18, których szczegółowy zakres wynika z Protokołu konieczności Nr 6 z dnia 05.12.2019r. stanowiących załącznik nr 9 do umowy”.

„W § 10 po ust. 1c wprowadzić się ust. 1d w brzmieniu: „ 1c Wynagrodzenie kosztorysowe za roboty o których mowa w § 10 ust. 1d wynosi 122.158,93zł brutto. (Obliczenie: 125.855,12zł. – 3.696,19zł. = 122.158,93zł.). Rozliczenie robót dodatkowych nastąpi fakturą na podstawie protokołu odbioru na analogicznych zasadach jak odbiór robót wynikających z umowy”.

e) Aneks nr 5 z dnia 30.12.2019r. w którym strony postanowiły w § 1 po ust. 1d wprowadzić ust. 1e w brzmieniu: „ 1e. Zamawiający zleca a Wykonawcą przyjmuje do wykonania roboty dodatkowe obejmujące: wykonanie remontu istniejących zjazdów indywidualnych i publicznych po stronie lewej w m. Ostrówiec nie przewidzianych do remontu w ramach dokumentacji projektowej, których szczegółowy zakres wynika z Protokołu konieczności Nr 9 z dnia 09.12.2019, stanowiących załącznik nr 10 do umowy. „W § 10 po ust. 1d wprowadzić ust. 1e w brzmieniu: „ 1c Wynagrodzenie kosztorysowe za roboty o których mowa w § 10 ust. 1e wynosi 86.109,23zł brutto. Rozliczenie robót dodatkowych nastąpi fakturą na podstawie protokołu odbioru na analogicznych zasadach jak odbiór robót wynikających z umowy. Roboty dodatkowe należy wykonać do 30 kwietnia 2020 roku”

Komisja „Protokołem końcowego odbioru robót budowlanych spisany w dniu 05 maja 2019r. przyjęła roboty wykonane za łączną kwotę 6.772.802,00 zł z VAT.

Kontrola postępowania nie wykazała nieprawidłowości.

2) Postępowanie na udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego pn: „Kredyt obrotowy długoterminowy w kwocie 2.500.000,00 zł”, o wartości szacunkowej 873.611,40 zł, co stanowiło równowartość kwoty 202.616,14 euro. Postępowanie o udzieleniu zamówienia publicznego wszczęto na podstawie ogłoszenia o zamówieniu opublikowanego w Biuletynie Zamówień Publicznych w dniu 29.11.2019 r. pod numerem 630277-N-2019 a zakończono zawarciem umowy w dniu 19.12.2019 r. ze Spółdzielczym Bankiem Ludowym (BI) w Kępnie –liderem konsorcjum, SGB – Bank S.A. (BU) z Poznania – uczestnikiem konsorcjum, na udzielenie kredytu z przeznaczeniem na „sfinansowanie planowanego deficytu budżetu powiatu lub spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów”, zgodnie ze złożoną ofertą przetargową w kwocie: 355.684,64 zł.

Kontrola postępowania nie wykazała nieprawidłowości.

8. Kontrola gospodarowania mieniem komunalnym będącym własnością Powiatu Kępińskiego w badanej w trakcie kontroli wykazała, że osobom, które regulowały zapłatę czynszów najmu i dzierżawy po terminie nie naliczano i nie pobierano odsetek za zwłokę w łącznej kwocie 10,89 zł.

Powyższe działanie było niezgodne z przepisami art. 481 Kodeksu Cywilnego (Dz. U. z 2018, poz. 1025, a od dnia 19.06.2019 r. Dz. U. z 2019 r., poz. 1145) oraz art. 42 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 ze zm., a od dnia 10.05.2019r. Dz. U. z 2019 r. poz. 869 ze zm.), zgodnie z którym jednostki sektora finansów publicznych są obowiązane do ustalania przypadających im należności pieniężnych, w tym mających charakter cywilnoprawny, oraz terminowego podejmowania w stosunku do zobowiązanych czynności zmierzających do wykonania zobowiązania.

9. Kontrola gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa wykazała, że:

1) Prowadzona w jednostce ewidencja gruntów Skarbu Państwa nie zawierała wskazania dokumentu potwierdzającego posiadanie przez Skarb Państwa praw do nieruchomości w przypadku braku wskazania księgi wieczystej, czym naruszono art. 23 ust. 1c) pkt 3 i 4 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2018r. poz. 2204 ze zm.).

- 2) Uczestnikom przetargu ustnego nieograniczonego na sprzedaż nieruchomości gruntowej o pow. gruntu 0,0550 ha, położonej w m. Kępno (dz. 640/1, 640/2 i 623/1), o cenie wywoławczej 150.000 zł netto tj. wyższej niż równowartość 10.000 euro a poniżej 100.000 euro, którzy nie zostali nabywcami wadlia zwrócono w szóstym dniu zamiast najpóźniej w terminie 3 dni od zamknięcia przetargu, czym naruszono § 4 ust. 7 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz. U. z 2014 r., poz. 1490 ze zm.).
- 3) W zakresie przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności, w próbie objętej kontrolą (7 procedur przekształcenia), stwierdzono naruszenie przepisów ustawy z dnia 20 lipca 2018r. o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów (Dz. U. z 2018 r. poz. 1716, a od dnia 16.05.2019 r., Dz. U z 2019 r. poz. 916):
  - a) Zaświadczenia potwierdzające przekształcenie w dwóch przypadkach zostały wydane z naruszeniem terminu określonego w art. 4 ust. 2 pkt 1 ustawy tj. po upływie 12 miesięcy od dnia przekształcenia,
  - b) W dwóch przypadkach zaświadczenia o wniesieniu opłaty jednorazowej zostały wydane z przekroczeniem terminu, o którym mowa w art. 7 ust. 9 ustawy.
- 4) W zakresie dochodzenia należności Skarbu Państwa z tytułu opłat za użytkowanie wieczyste gruntów oraz z tytułu czynszu za najem lokalu mieszkalnego stwierdzono, że poza wezwaniami do zapłaty nie podjęto czynności zmierzających do egzekucji niżej wymienionych zaległości:
  - a) Od dwóch użytkowników wieczystych - zaległości głównej za lata 2013-2014 i za rok 2015 na łączną kwotę 60.597,47 zł.
  - b) Od najemcy lokalu mieszkalnego - zaległości głównej za okres od maja 2016r. do września 2019r. na kwotę 9.286,91 zł.

Powyższym naruszono przepisy art. 42 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 ze zm., a od dnia 10.05.2019r. Dz. U. z 2019 r. poz. 869 ze zm.), zgodnie z którym jednostki sektora finansów publicznych są obowiązane do ustalania przypadających im należności pieniężnych, w tym mających charakter cywilnoprawny, oraz terminowego podejmowania w stosunku do zobowiązanych czynności zmierzających do wykonania zobowiązania.

Zaniechanie czynności zmierzających do egzekucji zaległości z tytułu należności cywilnoprawnych skutkowało ich przedawnieniem:

- z tytułu opłaty za użytkowanie wieczyste gruntu za lata 2013-2014 i rok 2015 na kwotę 60.597,47 zł,
- z tytułu najmu lokalu mieszkalnego za okres od maja 2016r. do grudnia 2017r. na łączną kwotę 4.530,20 zł.

Odpowiedzialnymi za powstałe nieprawidłowości są pracownicy w zakresie wykonywanych przez nich czynności oraz Starosta i Skarbnik Powiatu poprzez nienależyte wypełnianie obowiązków wynikających z przepisów prawa, w tym z tytułu nadzoru.

## II.

Kontrola zagadnień dotycząca naliczania i ewentualnej egzekucji udzielonych bonifikat wykazała, że w latach 2015 – 2019 Powiat Kępiński nie dokonał sprzedaży żadnego lokalu mieszkalnego z udzieleniem bonifikaty a w konsekwencji nie wystąpiły przesłanki uzasadniające wystąpienia Powiatu z żądaniem zwrotu udzielonych bonifikat na podstawie art. 68 ust.2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997r. o gospodarce nieruchomościami.

## III.

Kontrola osiągnięcia przez jednostkę samorządu terytorialnego wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli, o których mowa w ustawie z dnia 26 stycznia 1982r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2019 r. poz. 2215 ze zm.) wykazała, że dla nauczycieli stażystów, kontraktowych, mianowanych i dyplomowanych osiągnięte zostały (przekroczone) wysokości średnich wynagrodzeń, o których mowa w art. 30 ust. 3 ustawy Karta Nauczyciela, tym samym nie zaistniała konieczność ustalenia przez Organ prowadzący szkołę, kwoty różnicy między wydatkami poniesionymi na wynagrodzenia nauczycieli w danym roku w składnikach, o których mowa w art. 30 ust. 1, a iloczynem średniorocznej liczby etatów nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego oraz średnich wynagrodzeń nauczycieli, o których mowa w art. 30 ust. 3, ustalonych w danym roku, tj. nie wypłacono jednorazowego dodatku uzupełniającego.

Formularz sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli został sporządzony w dniu 15.01.2020r. tj. w terminie określonym w art. 30a ust. 4 ustawy Karta Nauczyciela.

W zakresie wypłaty wynagrodzeń nauczycielom za okres strajku w kwietniu 2019 r. oświadczenie złożył Starosta i Skarbnik, z którego wynika, że w związku z nieświadceniem pracy w okresie strajku, zorganizowanym w miesiącu kwietniu 2019r. łącznie 129 nauczycielom biorącym w im udział dokonano odliczenia z wynagrodzenia, gdyż nie nabyli do niego prawa. Łączna kwota odliczeń za okres nieświadnienia pracy w miesiącu kwietniu 2019 r. wynosiła 178.331,76 zł. Z uzyskanych w trakcie kontroli informacji wynika, że nie były dokonywane wydatki mające na celu rekompensatę wynagrodzenia umniejszonego w związku z nieświadceniem przez nauczycieli pracy w okresie strajku.

Przedstawiając Panu Staroście ustalenia kontroli, Regionalna Izba Obrachunkowa w Poznaniu wnosi o ich wykorzystanie w celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości oraz usprawnienia gospodarki finansowej Powiatu Kępińskiego, w tym poprzez realizację następujących wniosków pokontrolnych:

1. Zobowiązać Skarbnika i służby finansowe do wyeliminowania nieprawidłowości w zakresie prowadzenia ksiąg rachunkowych oraz przestrzegania zasad zawartych w ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2021 r. poz. 217 ze zm.) oraz rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 342), a w szczególności:
  - 1) Do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego wprowadzić każde zdarzenie, które wystąpiło w tym okresie, mają na uwadze, że zgodnie z § 26 ust. 2 rozporządzenia okresem sprawozdawczym jest miesiąc.
  - 2) Do konta 132 "Rachunek bieżący dla dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych JST" prowadzić ewidencję szczegółową według podziałek klasyfikacji budżetowych.



- 3) Należności z tytułu opłaty przekształceniowej ujmować na kontach 221 – „Należności z tytułu dochodów budżetowych” i 226 – „Długoterminowe należności budżetowe” zgodnie z opisem do powyższych kont wskazanym w załączniku nr 3 do rozporządzenia, tak aby zapisy w ewidencji księgowej odzwierciedlały stan rzeczywisty.
  - 4) W przypadku rozwiązania umowy najmu, zapewnić aby ujęte w ewidencji księgowej należności były naliczone proporcjonalnie do czasu trwania umowy i odzwierciedlały stan rzeczywisty, zgodnie z zasadą określoną w art. 24 ust. 2 ustawy.
2. W sprawozdaniu Rb-ST o stanie środków na rachunkach bankowych jednostki samorządu terytorialnego wykazywać dane zgodnie z opisem do powyższego sprawozdania zawartym w załączniku nr 36 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1564, ze zm.).
  3. W sporządzanych sprawozdaniach Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych wykazywać należności zgodnie z przepisami Rozdziału 2 Instrukcji sporządzania sprawozdań stanowiącej załącznik nr 8 do rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. poz. 2396).
  4. Dochody z tytułu kar pieniężnych uzyskane w związku z decyzjami Starosty wydanymi na podstawie art. 92a ust. 1 i art. 93 ust. 1 ustawy z dnia 6 września 2001r. o transporcie drogowym (Dz. U. z 2021r. poz. 919) przekazać do budżetu państwa stosownie do art. 94 ustawy o transporcie drogowym, który stanowi że kara pieniężna stanowi dochód budżetu państwa.
  5. Składki na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne i Fundusz Pracy opłacać w terminie określonym w art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2021r, poz. 423 ze zm.).
  6. Zwiększyć nadzór i kontrolę przy rozliczaniu kosztów podróży służbowych. W przypadku podróży poza granice kraju wypłacać zaliczkę na niezbędne koszty podróży zagranicznej w wysokości wynikającej ze wstępnej kalkulacji tych kosztów. Obowiązek wypłaty zaliczki wynika z przepisów § 20 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 roku w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (Dz. U. z 2013 r. poz. 167). Rozliczenia kosztów podróży zagranicznej dokonywać w walucie otrzymanej zaliczki, w walucie wymiennej albo w walucie polskiej według średniego kursu z dnia jej wypłacenia (§ 20 ust. 3 rozporządzenia).
  7. Zapewnić dochowanie szczególnej staranności przy wykonywaniu zarządu mieniem i pozyskiwaniu dochodów, w szczególności z tytułu najmu i dzierżawy, stosownie do przepisów art. 50 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 920), zgodnie z którym obowiązkiem osób uczestniczących w zarządzaniu mieniem komunalnym jest zachowanie szczególnej staranności przy wykonywaniu zarządu zgodnie z przeznaczeniem tego mienia i jego ochrona a także

postanowień zawartych umów, poprzez m.in. dochodzenie należnych odsetek z tytułu nieterminowej wpłaty czynszu.

8. Przy gospodarowaniu zasobem nieruchomości Skarbu Państwa przestrzegać przepisów prawa, a w szczególności:

- 1) Ewidencję nieruchomości Skarbu Państwa prowadzić zgodnie z wymogami art. 23 ust. 1c) ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2020, poz. 1990).
- 2) Zwrotu wadium uczestnikom przetargu ustnego nieograniczonego na sprzedaż nieruchomości, którzy nie zostali nabywcami, dokonywać w terminie określonym w § 4 ust. 7 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz. U. z 2014 r., poz. 1490 ze zm.).
- 3) Zaświadczenia w zakresie przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności wydawać w terminach określonych ustawą z dnia 20 lipca 2018r. o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów (Dz. U. z 2020r. poz. 2040 z późn. zm.),

- 4) Egzekwować należne dochody z tytułu użytkowania wieczystego i najmu lokalu mieszkalnego. W stosunku do zalegających z uiszczeniem należności ze stosunków cywilnoprawnych wszczynać i prowadzić postępowanie zmierzające do ich wyegzekwowania, kierując do zalegających wezwania do zapłaty, a po bezskutecznym upływie terminu w nich określonego, rozważyć skierowanie sprawy na drogę postępowania sądowego. Nie dopuszczać do przedawnienia roszczeń z tytułu umów najmu i innych należności cywilnoprawnych. Zgodnie z art. 117 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2020 r. poz. 1740 ze zm.) z zastrzeżeniem wyjątków przewidzianych w ustawie, roszczenia majątkowe ulegają przedawnieniu. Po upływie terminu przedawnienia, ten, przeciwko komu przysługuje roszczenie, może uchylić się od jego zaspokojenia, chyba, że zrzeka się korzystania z zarzutu przedawnienia. Art. 118 określa termin przedawnienia roszczeń okresowych na trzy lata. Termin ten ogranicza pod względem czasowym dochodzenie roszczenia majątkowego, a skutkiem jego bezskutecznego upływu jest niemożność jego dochodzenia.

Stosownie do art. 254 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, w toku wykonywania budżetu obowiązuje m.in. zasada, że ustalanie, pobieranie i odprowadzanie dochodów jednostki samorządu terytorialnego następuje na zasadach i w terminach wynikających z obowiązujących przepisów. Zgodnie z art. 42 ust. 5 ustawy, jednostki sektora finansów publicznych są obowiązane do ustalania przypadających im należności pieniężnych, w tym mających charakter cywilnoprawny, oraz terminowego podejmowania w stosunku do zobowiązanych czynności zmierzających do wykonania zobowiązania.

Niepobranie lub niedochodzenie należności jednostki samorządu terytorialnego albo pobranie lub dochodzenie tej należności w wysokości niższej niż wynikająca z prawidłowego obliczenia skutkuje odpowiedzialnością za naruszenie dyscypliny finansów publicznych stosownie do art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r.

o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 289).

O sposobie realizacji wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania należy zgodnie z art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych powiadomić Regionalną Izbę Obrachunkową w Poznaniu w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Jednocześnie informuję, że stosownie do przepisów art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Izby. Zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego, za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżeń może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie. Bieg terminu, o którym mowa wyżej ulega zawieszeniu na czas rozpatrzenia zastrzeżenia w odniesieniu do wniosków pokontrolnych objętych zastrzeżeniem.

**PREZES IZBY**

*Grażyna Wróblewska*  
Grażyna Wróblewska

Do wiadomości:  
Rada Powiatu Kępińskiego

